

[Burgdorf.]

miljø er forsvundet for bestandigt, og om man ville, så kunne man ikke genskabe det, der engang var.

Meget af det, der engang var det centrale i landsbyen, er allerede forsvundet. Mejeriet forsvandt med mejerisammenlægningen, møllen på bakken har for længst tabt både vinger og hat. Den for mig så udmærkede 7-klassede landsbyskole er nedlagt, og børn bliver kørt til og fra den for øvrigt også udmærkede centralskole. Smedens ambolt er ved at synge sin sidste sang, og forsamlingshuset, det gamle samlingssted for landsbyens beboere gennem generationer, står tomt og er i en sørgelig forfatning. Hvorfor al denne bedrøvelighed? Der må jo være noget, der er galt, og der kan da også påvises flere årsager.

Den ulige skattemæssige byrdefordeling er nok en af årsagerne. Mange landsbyer ligger jo i tyndt befolkede og fattige områder, hvor skattetrykket stadig er tungere end i tæt befolkede og rige kommuner, og så flytter folk. Erhvervsudviklingen er i mange år gået landsbysamfundet imod. Landbrug er nedlagt, håndværk er på nogle områder blevet industri. Den omfattende offentlige og private servicevirksomhed ligger i vidt omfang i større byenheder, og de nye industrier er i mange tilfælde vokset op i større bysamfund. Her må man nok erindre om, at støtteordningerne for f. eks. håndværk og mindre industri i mange tilfælde kunne have været udnyttet bedre i de små byenheder.

Der er heller ingen tvivl om, at loven om by- og landzoner ikke alle steder har virket efter sin hensigt. Loven er sikkert god nok, men den administreres i mange amter alt for restriktivt og hæmmende for udviklingen netop i de mindre bysamfund. Jeg er godt klar over, at det kan være fortolkningen af loven, som er varierende i de forskellige amtsråd, men man kan godt få det indtryk, at man visse steder bevidst arbejder på at standse al udvikling i mindre landsbysamfund.

I de retningslinjer, der er udsendt til amtsrådene for administration af landzonebestemmelserne, står der om udstykninger i punkt A 3:

„Udstykning til opførelse af enfamilieshuse til helårsbebyggelse inden for den nuværende bebyggelse i de bestående

landsbysamfund kan kun tillades til udfyldning af huller, og kun såfremt ansøgeren har et lokalt tilhørsforhold såsom landarbejdere, pensionister og aftægtsfolk.“

Det er ganske givet, at et sådant regulativ vil hindre al videre udvikling i disse områder, og det kan ikke være ønskeligt. Der er stadig mange mennesker, som gerne vil bo og bygge sådanne steder, hvis de fik mulighed for det, men vi må naturligvis stadig fastholde den regel, at bolig- og industriområder må holdes adskilte. Vi vil gerne have både industri og boliger i landdistrikterne, men de må holdes hver for sig.

I den nuværende lovgivning opererer vi med tre zoneområder, byzoner, landzoner og sommerhuszoner, men jeg tror, vi kommer til at skulle arbejde med en fjerde zone i fremtiden, nemlig landsbysonen, som må administreres som et selvstændigt område ud fra den betragtning, at der må ligge huse og boliger, hvor der er rart at bo.

Det er så betegnende for vor tid med alle de goder, velfærdssamfundet har skabt os, at man på trods heraf alligevel ikke er tilfreds. Hvad er det, der mangler? Man kan sige det med det korte ord, som hedder trivsel. Vor tid kan kendetegnes ved trivsel, der blev væk. Vicepræsident i EF-kommisjonen Sico Mansholt taler i dag om trivsel i Europa; han har rigtigt set, at der er andre goder end de materielle; der er også en åndelig side, som ikke må glemmes, og mennesket skal leve i et miljø i trivsel.

Der er også et andet område af det danske samfund, som jeg mener det vil være rigtigt at drage med ind i denne debat, det er problemerne om vore mange mindre og større øer. Hvad kan vi gøre for dem, og hvad kan de bruges til? Jeg er overbevist om, at selv om alle vore dejlige øer hverken kan eller skal omdannes til kopier af Mallorca, så har vi her aktiver i rekreativ og turistmæssig betydning. Disse goder, som vi har fået forærende fra naturens hånd, skal bruges, men ikke ødelægges og misbruges; vi må finde en form, så disse perler kan udnyttes af det danske samfund uden at miste deres naturlige skønhed.

Alle disse problemer er aldeles ikke hverken nye eller fremmede for det konservative folkeparti. Vi har beskæftiget os med dem i flere år, hvilket er kommet til udtryk i vort